

Sayın Başkanım, Sayın Ankara Büyükşehir belediye başkanı, Değerli Meclis üyeleri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi şahsım ve Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Mansur Yavaş'a göreve başlamasının ardından yönetim kurulu olarak hayırlı olsun ziyaretinde bulunmuştuk. Bu toplantı vesilesiyle huzurlarınızda tekrar tebrik ediyor ve başarılar diliyorum. Ayrıca bu yoğun programı içinde bize zaman ayırdığı için ayrıca kendisine teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım izninizle önce makroekonomik gelişmelerle ilgili bazı tespitlerimi siz ve değerli meclis üyelerimizle paylaşmak istiyorum. Ardından Ankara ile ilgili birkaç şey söyleyip konuşmamı tamamlayacağım.

Sayın Başkan, değerli meclis üyeleri,

Jeopolitik ve politik risklerin yaşandığı bir dönemden geçiyoruz. Geçen haftalarda Türkiye ekonomisi ve siyasetinde önemli konu başlığı, ABD ile S400 gerginliği ve Avrupa Birliği ile Doğu Akdeniz'deki gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan, yaptırım kararlarının uygulanıp uygulanmayacağı idi.

Gerek AB'den gerekse ABD'den gelebilecek yaptırımların, zaten zorlu bir süreçten geçen Türkiye ekonomisinde daha da ağır etkilere neden olacağı unutulmamalıdır. Dışa bağımlı bir ekonomi politikası tercihimiz, siyaseten ortaya çıkan ve çıkabilecek gelişmelerin anında ekonomi üzerine yansımalarını hep beraber yaşıyoruz.

Yaşamış olduğumuz tecrübeler gösteriyor ki, yerli ve milli üretim yapılması gerekliliği kesinlikle ciddi bir biçimde üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Dışarıdan ithal edilen hammadde veya yarı mamullerle yapılan üretimin sonucunda gerçekleşen ihracat, ülkemiz ekonomisine katma değer yaratma noktasında yetersiz kaldığı gibi, ekonomi dışında gerçekleşen gelişmelerin ekonomiye yansımaları daha da ağır bir şekilde ortaya çıkıyor.

Bu minvalde, ülkemizde her yıl önemli ölçüde kamu alımı yapılmaktadır, bu alımlarda kamu ihtiyaçlarının yerli kaynaklarla karşılanması yönünde atılacak adımların önemli olduğunu düşünüyorum. Bu hem sanayicinin üretim şevkini arttıracak, hem de yaratacağı etki ile iç talepte önemli kazanımlar sağlayacaktır. Burada yerel

yönetimlerimize de büyük bir sorumluluk düşmektedir. Maalesef geçtiğimiz dönemlerde Ankara Büyükşehir belediyesinden bu duyarlılığı göremediğimizi ifade etmek istiyorum...

Değerli meclis üyeleri,

Reel sektörün borç krizi yapısal bir sorun haline gelmiştir. Ülkemizde ilk defa yüksek oranlı reel sektör borç krizi ile karşı karşıyayız. Borç krizinin derinleşmesinin nedeni; şirketlerin hem döviz üzerinden hem de ulusal para üzerinden yüksek borçluluk rasyosuna sahip olmasıdır. Şirketlerimiz hem kur ataklarından hem de yüksek faiz artışından iki yönlü olarak olumsuz etkilenmeye devam etmektedir.

2018 Ağustos ayında yaşadığımız kur krizi, bugün yüksek enflasyonun en önemli sebebidir. Son aylarda enflasyon rakamlarında kayda değer düşüşlerin devam ettiğini görüyoruz. Düşüşe rağmen, TÜFE ile ÜFE arasındaki farkın yüksek olması maliyetleri yansıtamadığından reel sektörün üretim yapabilme imkânlarını azaltıyor.

İşletmelerimiz çok borçlu ve finansman maliyetleri oldukça yüksek seviyelerdedir. Merkez Bankasının geçen hafta yaptığı 425 baz puanlık indirim, reel sektörün krediye ulaşma imkanlarını önemli ölçüde kolaylaştıracaktır. Dezenflasyon süreci ile birlikte gelecekte faiz oranlarının daha da düşmesiyle makroekonomide ortaya çıkan olumsuz havanın olumluya döneceğini umuyoruz.

Değerli meclis üyeleri,

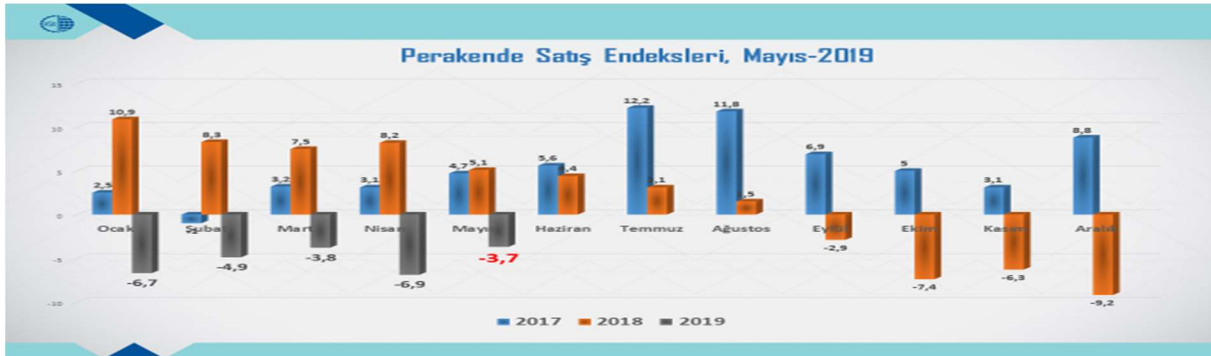
Özel sektörün kamu alacaklarını tahsil etme noktasında önemli sıkıntılarla karşı karşıya olduğunu hepimiz biliyoruz. Bu sorunun çözümü için, Barter sistemini önermiştik. Bunu özellikle bugün bir kez daha kamuoyunun gündemine getirmek istiyorum. Kamunun özel sektöre borcunun ödenebilmesi açısından, Barter ticaretine ilişkin kapsamlı bir yasal düzenleme ile yeni bir finansman kaynağı oluşturulabilir. Bu sistemle, devlet tarafından alacaklılara verilecek kaydi para ya da çek, hem özel sektör firmaları tarafından kendi aralarındaki ticarete değişim aracı olarak kullanılabilir, hem de kamu ile iş yapan özel sektör firmalarının kamudan alacakları ve borçlarında kullanılabilir. Oluşturulan bu kaydi para/çek çok önemli bir finansman aracı olarak, piyasadaki likidite sıkışıklığının aşılmasında önemli katkılar sağlayacaktır.

Değerli meclis üyeleri,

Mayıs ayı itibariyle bankaların sorunlu alacakları toplamı da ilk kez 100 milyar TL'yi aştı. Mayıs sonu itibariyle 111.3 milyar liraya ulaşan takipteki kredilerin toplam kredilere oranı yüzde 4.2'ye ulaştı. Batık kredi oranının yüzde 6'ya kadar çıkabileceği BDDK'nın yaptığı stres testiyle açıklandı.

SEKTÖRLER	2019 (milyon TL)			2017 (milyon TL)			2018 (milyon TL)			2019 Ocak-Nisan (milyon TL)			
	Nakdi Krediler	Takipteki Krediler	NPL(%)Krediler	Nakdi Krediler	Takipteki Krediler	NPL(%)Krediler	Nakdi Krediler	Takipteki Krediler	NPL(%)Krediler	Nakdi Krediler	Takipteki Krediler	NPL(%)Krediler	
Tarım, Avulık ve Ormançılık	71.437	2.008	2,81%	84.968	2.462	2,90%	98.311	3.823	3,89%	103.277	4.272	4,14%	
Balkaçık	1.402	34	2,43%	1.970	52	2,63%	2.385	58	2,43%	2.270	219	9,65%	
Madencilik ve Taçocaklığı (7+8)	22.190	559	2,52%	24.122	813	3,37%	28.646	1.263	4,41%	32.570	1.332	4,09%	
İmalat-Sanayi (10+...22+25)	304.238	11.339	3,73%	374.551	13.035	3,48%	462.930	19.334	4,18%	516.893	21.452	4,15%	
Elektrik Gaz ve Su Kaynakları Ürt. Dağıt. San.	123.033	570	0,47%	139.719	637	0,46%	183.492	6.327	3,45%	204.153	7.018	3,44%	
İnşaat	140.753	5.422	3,85%	181.234	6.493	3,58%	220.190	12.438	5,65%	230.475	14.706	6,40%	
Toplan ve Perakende Ticaret	240.980	10.597	4,40%	317.712	13.066	4,11%	289.031	17.497	6,05%	308.564	19.832	6,43%	
Otel ve Restoranlar (Turizm) (33+34+35)	55.770	1.226	2,20%	63.352	1.746	2,76%	79.086	3.801	4,81%	87.157	3.870	4,44%	
Yapımcılık, Depolama ve Haberleşme (37+38...+43)	96.025	1.770	1,84%	104.279	1.984	1,90%	136.440	3.046	2,23%	151.742	3.372	2,22%	
Finansal Aracılık (45+47+48+49)	49.307	90	0,18%	58.156	185	0,32%	57.968	274	0,47%	62.456	302	0,48%	
Emlak Kom. Kiralama ve İşletmecilik Faal. (51+52+53+54)	85.413	1.019	1,19%	114.186	1.297	1,14%	145.139	4.854	3,34%	159.852	5.830	3,65%	
Savunma ve Kamu Yönetimi Zorunlu Sos. Guv. Kurumları	35.623	49	0,14%	42.557	39	0,09%	53.858	56	0,10%	55.600	58	0,10%	
Eğitim	6.290	231	3,67%	8.200	259	3,16%	9.989	386	3,86%	10.427	450	4,40%	
Sağlık ve Sosyal Hizmetler	13.782	349	2,53%	17.137	391	2,28%	18.976	517	2,72%	20.788	540	2,60%	
Diğer Hizmetler (59+60+61+62)	29.163	825	2,83%	31.318	912	2,91%	34.746	1.111	3,20%	39.624	1.286	3,25%	
İşçi Çalıştırma Özel Kişiler	823	50	6,08%	544	43	7,90%	1.711	51	2,98%	1.845	51	2,74%	
Ulusal Arası Örgüt ve Kuruluşlar	34	1	4,16%	3	1	33,33	%	200,00	%	2	2	100,00	
Ferdî Kredi Konut	104.228	887	0,84%	191.925	812	0,42%	188.532	982	0,52%	184.003	1.142	0,62%	
Ferdî Kredi Otomobil	6.771	228	3,37%	7.255	205	2,83%	6.616	210	3,17%	6.283	211	3,36%	
Ferdî Kredi Diğer	167.096	10.632	6,36%	198.885	10.129	5,09%	205.129	10.501	5,12%	214.612	11.324	5,28%	
Kredi Kartları**	102.289	8.036	7,86%	116.368	7.409	6,37%	136.351	7.559	5,49%	137.163	8.374	6,11%	
Diğer	18.961	2.169	11,44	18.879	1.918	10,16	%	34.469	2.446	7,10%	32.968	2.272	6,89%
Toplam	1.733.580	58.091	3,35%	2.097.309	63.888	3,05%	2.393.076	96.556	4,03%	2.562.733	107.984	4,21%	

İç talepteki daralma reel sektörün iş yapılabilme imkânlarını kısıtlıyor. Tüketim harcamalarındaki durumu ortaya koyan perakende satışlar, Ağustos ayından bu güne 10 aydır düşüş sürecinde. Özellikle iç talebe bağlı bir gelişme performansı ortaya koyan ekonomimiz için perakende satışlar iç talebin zayıfladığının önemli bir göstergesidir.

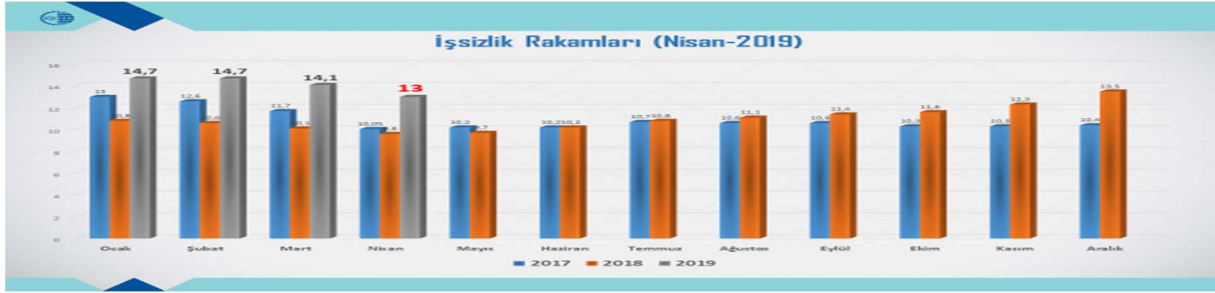

İşsizlik rakamlarında bir önceki aya göre bir düşüş olmasına karşın işsizlik rakamları hala yüksek seviyelerde seyretmektedir. Bir önceki yılın aynı ayına göre işsizlik rakamları 3,4 puan artış gösterdi. İşsizlik oranında kalıcı bir düşüş sağlanabilmesi için ekonomimizin yıllık %5'in üstünde bir büyüme performansı ortaya koymasına gerekmektedir. Büyümenin bu seviyenin altına düşmesi durumunda, işgücüne yeni katılanlara istihdam yaratamama sorunu ile karşı karşıya kalmamız kaçınılmazdır.

Önümüzdeki dönemde büyümenin öncü göstergelerindeki olumsuz rakamlar büyümeye de yansıtacak, bu durum yakın zamanda işsizlikte kalıcı bir çözümü zorlaştıracaktır.

İşsizlik oranlarında göze çarpan önemli rakam da genç işsizlik seviyesidir. İşsizlik oranında kısmi bir iyileşme olsa dahi, bu iyileşme genç işsizlik rakamlarına maalesef yansımıyor. Son açıklanan istatistiklerde 15-29 yaş arası 17,7 milyon gencimiz var.

Bu gençlerin 4,9 milyonu ne eğitimde ne de istihdamda, yani bu gençler hiçbir şey yapmıyor. Üniversite mezunu işsiz sayısı 1 milyonu geçmiş durumda.

Ülkemizde rekabet açısından bir takım kısıtlarımız var. Öncelikli olarak bizim insan kaynağı planlaması yapabilmemiz lazım. Çok sayıda istihdam edilemeyen üniversite mezunları mı yetiştirmeliyiz, yoksa az sayıda, yeteri kadar ama çok kaliteli üniversite mezunları ve bilim adamları mı yetiştirmeliyiz? Bu tercihi doğru yapmamız lazım. Biz çokluktan yana doğru gidiyoruz. Bunu önlememiz ve insanlarımıza ciddi anlamda bir meslek kazandırabilmemiz, mahir insanlar yetiştirebilmemiz lazım.

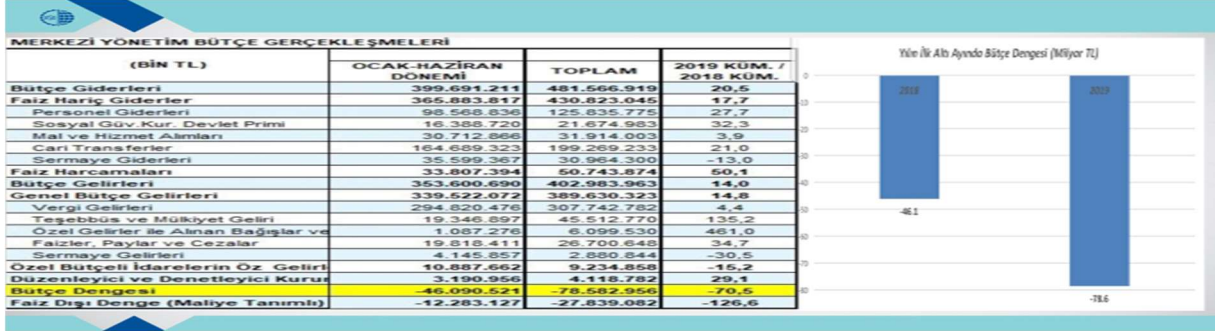
Doğru işgücü ile yüksek katma değerli üretim yapılabilir. Türkiye'nin yüksek kaliteli ve yüksek katma değerli ürünlere geçebilmesi için hem yeni yatırımlara hem de daha nitelikli işgücüne ihtiyacı vardır.

Değerli meclis üyeleri,

Diğer önemli bir sorun bütçe açıklarındaki önemli artışlardır. 2019 yılında hedeflenen bütçe açığı 80,6 milyar TL iken, Haziran ayındaki 12 milyar TL açıklarla birlikte 78,6 milyar TL seviyesine geldi ve yılın tamamı için hedeflenen açığın %97,5'ini daha yılın ilk yarısında verdik.

Bu süreç, mali disiplini ön plana çıkaracak, büyümeyi destekleyecek, genişlemeci bir maliye politikası için gerekli manevra alanını daraltmaktadır. Maliye politikasında yapılması gereken; mali disiplinsizlik değil, riskleri azaltacak bir mali disiplinin

uygulamaya konulmasıdır. Bu politika tercihi, yaşanan ekonomik daralmanın şiddetini azaltacak, ekonomiyi yeniden büyüme sürecine sokacaktır.

Sayın Başkanım, değerli meclis üyeleri

Artan nüfus ve hızlı kentleşme ekonomik fırsatları olduğu kadar sorunları da beraberinde getirmektedir. Sürekli değişen ve gelişen şehirlerde, toplumun ihtiyaçlarının optimal bir şekilde karşılanabilmesi için, kentlerin yüksek miktarlarda yatırım yapmaları gerekmektedir. Çünkü kentler; artan nüfusun altyapı ve iş talebini karşılamak, çevre ve hayatın kalitesini korumak ve tüm bunlar için de yerli ve yabancı yatırımları çekmek zorundalar.

Bu yatırımları gerçekleştirmek için kentler arasında kıyasıya bir kaynak rekabeti yaşanmaktadır. Bugün dünyada ülkeler değil kentler yarışıyor dendiğinde aslında söylenilmek istenen bu rekabettir. Bu rekabette yerel yönetimler büyük rol oynamaktadır.

Yerel yönetimler, artan nüfusun beraberinde getirdiği sorunları çözerken sınırlı kaynakları etkin kullanmak zorundadır. Kentsel gelişmenin planlı bir biçimde gerçekleşmesi ve altyapı yatırımlarının doğru alanlara yöneltilmesi, kentlerin ekonomik büyümelerini sürdürebilmeleri için zorunludur.

Şehirleşme, artan nüfus, altyapı; bütün bunlar önemli ama bir kenti var eden en önemli şey o kentin ruhudur. Ruhu olmayan bir kentte ne yapılırsa yapılsın tüm çabalarınız boşa gider. Bu nedenle burada yaşayan insanların kente aidiyetini artıracak girişimleri çok önemli buluyorum. Bunların başında da kültür ve sanat etkinlikleri geliyor.

Ayrıca insanların bir araya gelebileceği, bir şeyler paylaşabileceği ortamlar yaratılması, organizasyonlar gerçekleştirilmesi lazım. İnsanlar niye para kazanıyor? Daha iyi yaşamak, daha güzel bir kentte yaşayabilmek, çocuğunu daha iyi bir okula gönderebilmek, yani kazandığı parayı harcayabileceği bir yer istiyor. Bugün

bakıyorsunuz Ankara'da para kazanan insanlar yaşamak için farklı kentler tercih ediyor. O nedenle bu kenti daha yaşanabilir kılmamız lazım.

Ankara, bölgesel sanayi içinde ileri ve orta-ileri teknoloji alanlarında en çok yatırım yapan bölgedir. Son yıllarda Ankara'da ileri teknoloji alanında faaliyet gösteren sanayi işletmelerinin toplam işletmeler içindeki oranı hızlı bir gelişme göstermektedir. Bu konum, önümüzdeki yıllarda Ankara'yı yüksek katma değerli ürün üretiminde ve ihracatında lider yaparak ülkemizin sürdürülebilir büyüme ve yüksek ihracat hedeflerine ulaşmasında anahtar kent haline getirmektedir.

Ankara'da; ASO 1. ve 2. Organize Sanayi Bölgesi'nin yansısı, 11 tane daha yani 13 tane Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır. Ankara sanayiinin hızlı ve sağlıklı bir biçimde gelişmesi için, Ankara çevresini ve özellikle Organize Sanayi Bölgelerini liderlik yapacak yerli ve yabancı yatırımcılar için bir çekim merkezi haline getirmemiz gerekmektedir. Buna ulaşabilmek için başta OSB'ler olmak üzere fiziki altyapı hazırlıklarının bitirilmesi ve iyileştirilmesi, ortak Ar-Ge, tedarik ve pazarlama imkânları sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Sayın başkanım,

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 8 Şubat 2011 tarihinde aldığı kararla, yanıcı ve parlayıcı madde üretim ve depolama tesislerinin Ankara yerleşim alanı dışında belirlenen bir alana çıkarılması kararı verilmişti. Büyükşehir belediyemiz bu konuda Odamızdan da işbirliği yapmasını istemişti. O dönemde elimizi taşın altına koyarak oda olarak bu çalışmaların içinde yer aldık ve Temelli'de bulunan ASO 2.ve 3. Organize Sanayi Bölgesi genişleme alanını bu işyerleri için tahsis ettik.

O dönem Büyükşehir belediyesi ile mutabakatımız; arazinin bizim tarafımızdan sağlanması ve üretim alanlarına uygun olarak bizim tarafımızdan planlanması, bunun karşılığında Büyükşehir Belediyesi'nin de bu alanın alt yapısını gerçekleştirmesiydi. Alt yapı çalışmalarının tamamlanmasının ardından da arsalar talep eden yatırımcılara tahsis edilecekti.

Bu mutabakat üzerine biz sanayi odası olarak Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bu alanı kullanabilmek için müracaat ettik ve bakanlığın 3 Ağustos 2012 tarihli yazısı ile yer seçimi onaylanarak sonuçlandı. Ardından da bu alan için katılımcıların başvurularını almaya başladık. Bu kapsamda, Odamıza 29 firma toplam 540.000 m2

alan için başvuruda bulundu. Ancak Büyükşehir Belediyemiz maalesef bugüne kadar buranın altyapısını gerçekleştirmek için bir çalışma yapmadı.

Bu nedenle zaman içinde 22 firma taleplerini iptal etti. Halen 6 firmanın 180.000 m2'lik talebi devam etmektedir.

Sayın Başkanım,

Ankara'nın muhtelif yerlerinde bulunan yanıcı ve parlayıcı madde üretim ve depolama tesislerinin biran önce güvenli bir alana çıkarılması çok önemli bir konu. Başkanlığınız döneminde umarım bir mesafe kateder ve bu önemli sorunu birlikte çözeriz. Konuyu incelemeniz için gündeme getirmek istedim. Konuyla ilgili ne zaman isterseniz biraraya gelir, size daha ayrıntılı bilgi verebiliriz.

Sayın Başkanım, izninizle bir önerimizi daha sizinle paylaşmak istiyorum. Ankara Sanayi Odası ve Büyükşehir Belediyemizin birlikte bir SANAYİ KOMİSYONU oluşturmasını öneriyoruz. Uygun görürseniz bu komisyonun sekreteryasını da Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kurulacak bir Sanayi masası yürütebilir.....

Değerli meclis üyeleri,

Son bir konuyu daha sizlerle paylaşarak konuşmamı tamamlamak istiyorum. Her bayram öncesi gündeme getirilen tatilin uzatılması talepleri var. Geçtiğimiz hafta buna ilişkin görüşlerimi kamuoyu ile paylaştım. Sizlerin huzurunda bir kez daha tekrarlamak istiyorum.

Ülke olarak önemli hedeflerimizi var. Bu hedeflerimize daha çok tatil yaparak değil, daha çok çalışarak, daha çok üreterek ulaşabiliriz. Türkiye ekonomisi üretim odaklı bir yaklaşımla, yüksek katma değer yaratan ve ithalata bağımlı olmayan bir üretim yapısı ortaya koyması ile sağlıklı bir büyüme modeline kavuşacaktır. Bunu için de daha çok üretmek mecburiyetindeyiz. Üretmeyen bir ülke de sağlıklı bir büyümeye ulaşamaz.

Bu vesileyle hem sizlerin hem de tüm vatandaşlarımızın yaklaşan kurban bayramını kutluyorum.

Sözlerime burada son verirken, katılımları için sayın başkana bir kez daha teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.